

УДК 792.03(477)

**КОМЕДІЯ НА УКРАЇНСЬКИХ ТЕАТРАЛЬНИХ ФЕСТИВАЛЯХ:
ІДЕНТИФІКАЦІЯ ЖАНРУ ТА ЗАСАДИ ЙОГО ВІДТВОРЕННЯ**

Карпаш Оксана Мирославівна, аспірантка,
ДВНЗ «Прикарпатський національний університет
ім. В. Стефаника», м. Івано-Франківськ
slyvka.ok@gmail.com

Предметом наукового розгляду є театральний фестивальний рух в Україні, що виступає чинником розвитку сучасного мистецтва, сприяє формуванню соціальної і комунікативної культури. Досліджено витоки та історію виникнення жанру комедії, шляхи її розвитку й характерні особливості в українському мистецтві.

На прикладі динаміки театрального фестивального руху проаналізовано популярність комедійного жанру, розглянуто регіональний фестиваль комедії «Золоті оплески Буковини» (м. Чернівці), досліджено його витоки, мету, характер проведення дійства, активність учасників та тематика вистав за роки існування.

Ключові слова: театр, мистецьке явище, комедійний жанр, театральний фестиваль, фестиваль комедії.

Театральний фестиваль як соціокультурне явище є однією з важливих складових процесу культурного розвитку суспільства. Фестивальний рух – яскравий показник театрального процесу, що сьогодні активно розвивається в Україні. За останні десятиліття в країні з'явилося чимало потужних театральних фестивалів, що стали традиційними і популярними не зважаючи на соціально-політичні чи економічні обставини. Серед них найбільш знаковими є міжнародні театральні фестивалі: «Золотий Лев» (м. Львів), моно-вистав «Відлуння» (м. Київ), молодих театрів «Рампа» (м. Дніпро), сучасного мистецтва «Гоголь Fest» (м. Київ), недержавного, незалежного і аматорського театру «Драбина» (м. Львів), регіональний фестиваль комедії «Золоті оплески Буковини» (м. Чернівці) та ін.

Актуальність теми вивчення театральних фестивалів сьогодні набуває особливої уваги. Адже саме фестивальний рух є не лише одним із найдієвіших засобів збереження культурних пластів, традицій і явищ українського народу, але й стимулом для популяризації театрального мистецтва в суспільстві, сферою професійного взаємного обміну досвідом, дає можливість презентувати широкому загалу глядачів творчі досягнення митців, відкриває нові імена та пропагує забуті.

Постановка проблеми. Фестивальний театральний рух України характеризується яскравою різножанровістю, проте нерівномірністю функціонування. Чимало театральних фестивалів мають значний творчий потенціал, успішно розвиваються, інші втрачають своє значення і зникають із мистецького поля. Причинами занепаду є брак організаторського хисту, спільних колективних ідей та художньої обдарованості фундаторів і учасників, а також брак фінансування. Попри увагу зацікавлених глядачів і театральних критиків, які активно відгукуються в пресі про окремі фестивалі, театральний рух ще недостатньо досліджений як широкомасштабне мистецьке явище.

Огляд останніх публікацій і досліджень. У ЗМІ та наукових виданнях України публікуються статті про театральні фестивалі відомих театрознавців та науковців, зокрема: Вергеліса О., Веселовської Г., Гарбузюк М., Дем'яненко С., Єрмакової Н., Липківської Г., Максименко С., Томенчук Л., Підлужної А., Чужиної І. та ін. Проте, автори статей обмежуються лише аналізом окремих заходів і не ставлять за мету цілісно описати усі складові цього складного, але цікавого мистецького явища.

Загалом, базою для теоретичних досліджень театрального фестивалю є низка дисертаційних робіт і монографій, зокрема дисертація О. Меньшикова «Фестиваль як соціокультурний феномен сучасного театрального процесу» [7], де автор здійснює огляд театральних фестивалів СРСР і Російської Федерації. В аналогічній роботі Є. Резнікової «Фестиваль мистецтв як синтетичний художній простір» [12] подано результати вивчення фестивалів сучасного мистецтва як особливого типу синтетичного художнього простору, виявлення його місця і ролі в сучасній світовій художній культурі. В дисертаційній роботі С. Зуєва «Сучасний культурний простір та семіотика музичного фестивалю (на матеріалах Харкова)» [4] описано феномен фестивалю в межах одного регіону. М. Швед у монографії «Тенденції розвитку міжнародних фестивалів сучасної музики в Україні на новому етапі (1990-2005 рр.)» [13] вивчає проблематику комплексного дослідження міжнародних фестивалів сучасної музики в Україні. С. Чернецька представила дисертацію на тему «Фестивалі фольклору в соціокультурних процесах України кінця ХХ – початку ХХІ століття» [12], основним завданням у якій є характеристика особливостей та функцій сучасних вітчизняних і міжнародних фестивалів фольклору. Важливою

теоретичною базою нашої праці є дослідження О. Доманської [3], яка торкається теми театральних фестивалів в Україні як форми генерації сценічного простору у культурі повсякдення. Робота спрямована на дослідження історичного аспекту цього культурного явища.

Жанрова палітра театрального мистецтва, що репрезентується на фестивалях, надзвичайно багата. Найпопулярнішими є трагедія, драма, мюзикл, монодрама, пастораль, комедія та ін.

Оскільки, сьогодні суспільство втомлене повсякденними труднощами і складною соціально-політичною ситуацією, воно шукає шляхи «втєчі» від проблем, при цьому звертається до комічного жанру. Відомий кінорежисер В. Аллен писав: «Різниця між комедією і трагедією в тому, що в комедії люди знаходять спосіб справитися з власними трагедіями» [2]. Комедія популярна, бо створює підґрунтя гарного настрою, є віддзеркаленням реальності крізь призму комічного. Мета будь-якої комічної п'єси викликати сміх. Науковцями доведено, що сміх відіграє важливу роль у фізіологічному, психічному і моральному станах людини, адже він не лише знімає розумову і фізичну напругу, але й позитивно діє на імунну систему. Саме тому комедія користується популярністю серед шанувальників театрального мистецтва.

Метою пропонованої статті є виявлення специфіки і динаміки представлення на українських театральних фестивалях новітньої доби одного з найдавніших жанрів театрального мистецтва – комедії.

Виклад матеріалу дослідження. Комедія (грець. κωμῳδία, від κωμῳζ – весела процесія і ὄδη – пісня) – драматичний твір, у якому засобами гумору і сатири викриваються негативні суспільні та побутові явища, розкривається смішне в навколишній дійсності чи людини [6]. Як і трагедія, цей жанр зародився у стародавній Греції. Його засновником вважають Аристофана, а теоретиком філософії комічного – Аристотеля. Комедія, доброзичливо жартівливо чи саркастично, досліджуючи людську природу, висміювала вади характеру, вчинків і поведінки людей чи суспільних груп, їх помилки.

За принципом організації дії розрізняють комедію ситуацій (станів) і характерів (вдач). *Комедії ситуацій (станів)* ґрунтуються на хитромудрій інтризі, збігу обставин, переплетенню чи нагромадженню певних смішних ситуацій, а комедія *характерів або вдач* – на висміюванні людських недоліків, вад особистості, гіпертрофованих чи однобоких ідей, моралі [11].

За сюжетними типами комедія може бути побутовою та ліричною. За характером комічної мови існує гумористична, сатирична, трагікомедія, комедія дель арте [11].

Більш детальна диференціація комедії запропонована теоретиком театру П. Паві: антична, комедія-балет, бурлескна, висока та низька, героїчна, дель арте, епізодна, «ерудита» (вчена комедія), звичай, ідей, інтриги, настроїв, характерів, ситуаційна, слізна, чорна, іспанська, нова, пасторальна, салонна, сатирична [9].

Витоки української комедії – в інтермедійній частині шкільної драми та вертепу XVII-XVIII ст. Як і в найкращих зразках європейської комедії, у центрі уваги національних авторів першої пол. XIX ст. опиняється родинне життя героїв, їх побутові взаємини (І. Котляревського «*Москаль-чарівник*», Г. Квітки-Основ'яненка «*Сватання на Гончарівці*», П. Котлярова «*Любка*»). Потворні явища дійсності, розвінчання неучтва, тупості, здирства та «крутійства», моральної деградації дворянства втілені в комічних творах Г. Квітки-Основ'яненка «*Шельменко-денщик*» [11].

У другій пол. XIX ст. з'явилися комедії, що розкривали життя та побут українського народу в нових суспільно-історичних умовах (у творах М. Старицького, І. Карпенко-Карого, М. Кропивницького, І. Франка). Традиції української комедії були продовжені класиками в літературі XX ст. Одна з перших комедій цього часу – «*Рожеве павутиння*» Я. Мамонтова [11]. Але вершин свого розвитку комедія досягла у творчості представника розстріляного відродження М. Куліша, який відродив український театр у XIX ст. Зокрема відомими стали п'єси, поставлені в «Березолі», які, як і п'єси інших талановитих драматургів, є актуальними і сьогодні.

Сучасні глядачі мають можливість бачити комедійні вистави у різних інтерпретаціях сучасних режисерів, зокрема на сценах театральних фестивалів. Серед них найяскравішими зразками останніх десятиліть слід виокремити вистави «*Москаль-Чарівник*» І. Котляревського Бориспільського театру на I відкритому театральному фестивалі на Київщині (м. Обухів); «*Сватання на Гончарівці*» Г. Квітки-Основ'яненка Чернівецького театру на I фестивалі сценічних мистецтв «The theatre time / Час театру» (м. Івано-Франківськ); «*Шельменко-денщик*» Г. Квітки-Основ'яненка Херсонського театру на VI міжнародному театральному фестивалі «Мельпомена Таврії» (м. Херсон); «*Мартин Боруля*» І. Карпенка-Карого Черкаського театру на Міжнародному театральному фестивалі «Сцена людства»; «*Гроші*» (за п'єсою І. Карпенка-Карого «Сто тисяч») Київського театру на Міжнародному театральному фестивалі «Золотий лев» (м. Львів); «*Отак загинув Гуска*» М. Куліша Коломийського театру на Всеукраїнському фестивалі «Тернопільські театральні зустрічі. Дебют» (м. Тернопіль); «*Тьотя Мотя приїхала*» (за мотивами п'єси М. Куліша «*Мина Мазайло*») Донецького театру на

Міжнародному театральному фестивалі «Мельпомена Таврії» (м. Херсон); «Фараони» О. Коломійця київського театру на Міжнародному театральному фестивалі дуетних вистав «Ноїв ковчег» (м. Севастополь) та ін.

Стало популярним, щоб урочисте відкриття та закриття фестивалів відбувалися за участю мімів. Мімічне мистецтво – вид комедії у вигляді коротких імпровізаційних сценок сатиричного характеру, яка зараз особливо поширена в Україні завдяки театрам мім: Мім-Театр «IF» (м. Івано-Франківськ), театр тиші «Міми НаНіМо» (м. Львів), мім-театр «HAPPY PEOPLE» (м. Київ), театр-студія «Мім-Арт» (м. Львів) та ін.

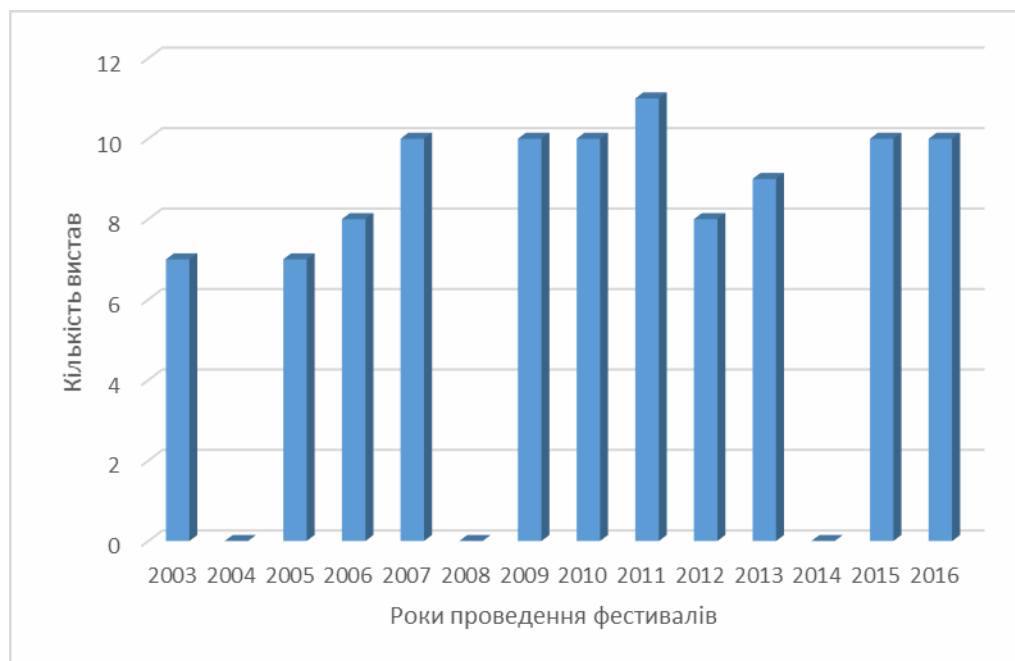
Більшість театральних режисерів обирають для себе жанр комедії для донесення глядачеві нікчемності людських вад. Китайський філософ Конфуцій казав: «Скаржитися на неприємну річ – це подвоювати зло, сміятися з неї – це нищити його» [5].

На театральних фестивалях вистави комедійного жанру користуються незмінним успіхом. На більшості театральних фестивалів саме вистави комедійного жанру часто стають переможцями. Для прикладу, на XVIII Міжнародному театральному фестивалі «Мельпомена Таврії», що проходив у Херсоні у 2016 р., Гран-прі фестивалю присуджено Чернігівському обласному академічному українському музично-драматичному театру ім. Т. Шевченка за виставу «Комедію помилок» В. Шекспіра. Безперечним переможцем Одеського фестивалю театрів «Молоко – 2016» стала також комедія-вистава Рівненського українського обласного академічного музично-драматичного театру «Каліка з острова Інішмаан» М. Макдонаха та ін.

Особливої уваги заслуговують фестивалі, на яких не лише переможцями стають вистави комедійного жанру, але й всі учасники являють цей вид драми.

Унікальним в Україні є комедійний фестиваль «Золоті оплески Буковини». Його мета – пропаганда театального мистецтва, зокрема найоптимістичного драматургічного жанру – комедії, із залученням кращих професійних театрів України, а також колективів із-за кордону. Заснований він у 2003 р. і постійно проводиться на базі Чернівецького академічного обласного українського музично-драматичного театру ім. О. Кобилянської¹. (Діаграма 1). Винятком стали 2008 р. (рік повені) та 2014 (через події на Сході України). Фестиваль також має свою символіку – зображення архітектурного ансамблю Чернівецького театру та герба Буковини, і власні музичні позивні – пісня «Черемшина» (музика В. Михайлюка, слова М. Юрійчука) [8].

З кожним роком фестиваль стає все популярнішим і в перспективі може отримати офіційний статус «міжнародного». За роки існування у ньому взяли участь майже 30 різних театральних колективів зі Львова, Рівного, Тернополя, Чернігова, Івано-Франківська, Вінниці, Луцька, Києва, Мінська, Ясс та інших міст [8]. Було показано 100 різнопланових комедій, відвідувачами яких стали десятки тисяч глядачів.

Діаграма 1. Кількість поставлених комедій на фестивалі «Золоті оплески Буковини» (2003-2016 рр.)

Фестиваль сприяє розвитку оптимістичного світогляду і патріотизму громадян України, культурному і естетичному вихованню глядачів на найкращих здобутках українського театрального мистецтва та інших національних культур. У межах фестивалю під час творчих зустрічей і прес-конференцій відбувається обмін досвідом: творчих працівників театрів (артистів, директорів, художніх керівників, режисерів, сценографів), обговорення і вирішення проблем розвитку національного театрального мистецтва та їх взаємозбагачення, розширення співпраці з театрами різних регіонів України.

За підсумками фестивалю серед учасників визначаються переможці, яких нагороджують почесними грамотами, дипломами, цінними подарунками за низкою номінацій. Особливістю фестивалю є їх варіативність. У 2012 р. окрім основних були також «Народний театральний критик», «Найактивніший глядач» та «Найкраще висвітлення фестивалю» (для ЗМІ). На ювілейний, X фестиваль, родзинкою стали спеціальні відзнаки «Коронація слова», «Золоті оплески», «Майбутнє української сцени» та «Лицар сцени» (за багаторічне віддане служіння театру).

Переможців визначає компетентне журі. Новинкою X ювілейного фестивалю стала паралельна основному журі незалежна оцінка від «альтернативного журі», котре також обирало своїх фаворитів.

Традиційно на театральному фестивалі у Чернівцях на завершення кожного фестивального дня відбуваються «Форуми на каналі» (вільні обговорення вистав після їх завершення). У 2012 р., в останній день фестивалю, відбувся незвичний форум – «Форум на каналі для драматургів» за участю драматургів України, завідувачів літературною частиною театрів-учасників, журі, ЗМІ та усіх бажаючих. Обговорювався сучасний стан української драматургії, зокрема жанр комедії.

Хоча жанр «комедія» чітко визначений у положенні фестивалю, учасники не завжди привозять «чисті» жанрові зразки як, наприклад, феєрія-бурлеск за мотивами однойменної поеми І. Котляревського «Енеїда» (Івано-Франківський театр, 2015 р.), жарт на дві дії «Руководство для желающих жениться» за А. Чеховим (Миколаївський театр, 2012 р.), п'єса на одну дію за повістю Л. фон Захера-Мазоха «Венера в хустрі» (Львівський театр, 2010 р.). Хоча вистави не завжди за жанром відповідають сфері фестивалю, але є видовищними і користуються успіхом серед глядачів.

За 11 років існування фестивалю були зіграні вистави за творами майже 90 драматургів та письменників. Найпопулярнішими авторами комедій фестивалю є В. Шекспір і М. Гоголь. Англійський драматург Р. Клуні та український письменник і драматург А. Крим посідають друге місце у рейтингу за кількістю зіграних вистав за їхніми творами. Не менш популярні комедійні твори російського драматурга А. Чехова та українського І. Карпенка-Карого. Завершують позицію лідерства французький сценарист Р. Ламуре, український письменник І. Франко та французький композитор, засновник опери Ж. Оффенбах. Решту вистав за творами інших авторів на комедійному фестивалі «Золоті оплески Буковини» зіграні лише один раз.

Комедійний жанр дуже багатогранний. Глядачам фестивалю представлено такі жанрові різновиди як трагікомедія, комічна трагедія, лірична комедія, водевіль, феєрія, феєрія-бурлеск, пародія, комедія-притча, казка, комедія для дорослих, театральний роман та ін. Окрім традиційних були представлені форми вуличних вистав. моно-вистав, лялькових вистав, Найбільше зацікавлення глядачів отримали музична комедія: мюзикл, комедія-опера, оперета, опера-буфф.

Театральний фестиваль комедії «Золоті оплески Буковини», щороку представляє глядачам і журі різноманітні вистави як за постановками, так і за змістовим навантаженням. Театральна зала під час проведення фестивалю збирає щоденні аншлаги, адже для чернівецьких глядачів це особливе дійство.

Відносно новий фестиваль комедії «ГаШоТю» заснований і вперше проведений у Києві 2015 р. Метою масового святкового дійства є розвиток комедійного жанру, притаманного українським звичаям і традиціям масових святкувань. Фестиваль проводиться у номінаціях: театр (сучасна драматургія, вистави); кіно (короткометражні, анімаційні, дитячі фільми та сценарії); література (літературні та естрадно-літературні твори); академія комедії (майстер-класи для сценаристів, режисерів, акторів, драматургів і інших діячів мистецтва). Цей універсальний мистецький захід у майбутньому може стати основним підґрунтям для розвитку сучасного комедійного жанру [1].

Висновки. Комедія є одним із найдавніших жанрів мистецтва, але найяскравіше вона виявила себе в театрі. Цей жанр є надзвичайно популярним і сьогодні, тому він часто реалізується на сцені.

Унікальним комедійним фестивалем в українському театральному мистецтві є «Золоті оплески Буковини», що традиційно відбувається з 2003 р. у Чернівцях. Фестиваль комедії вже понад 10 років поспіль має добру традицію на Буковині об'єднувати як мистецьку еліту, так і пересічних глядачів. Створивши територію театрального мистецтва, де панує єднання і взаєморозуміння, фестиваль відвідали численні колективи, що представляють різні регіони України та сусідні держави.

За час фестивалю були репрезентовані класичні театральні зразки світових драматургів В. Шекспіра, Мольєра, К. Гольдони, Б. Томаса, Р. Куні, письменників Дж. Боккаччо, А. Фредри, Р. Байєра, В. Александрі та ін., інсценізації світової, української та російської літературної творчості І. Франка, М. Гоголя, Я. Стельмаха, М. Куліша, І. Карпенка-Карого, А. Чехова, І. Котляревського, М. Кропивницького, а також сучасних українських та зарубіжних авторів. Загалом репертуарна тематика фестивалю засвідчила, що представлені комедії спрямовані на висміювання цинізму, лицемірства, егоїзму, духовної деградації суспільства й окремої особистості, що приховуються за зовнішньою пристойністю, респектабельністю та побожністю. Все це за допомогою сміху спонукає глядача боротися з людськими вадами, які є перешкодою до осмислення вічних цінностей.

Започаткований у 2015 р. фестиваль комедії «ГаШоТю» сприяє інтеграції театрального жанру з іншими видами мистецтв.

Примітки

¹ Засновниками фестивалю є Міністерство культури України, Львівське регіональне відділення Національної Спілки театральних діячів України, Чернівецька обласна державна адміністрація, Управління культури і туризму Чернівецької обласної державної адміністрації, Чернівецький академічний обласний український музично-драматичний театр ім. О. Кобилянської.

Список використаної літератури

1. *Академія творчості «АМПУА»* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// atamplua.com.ua/index.php/festivali/pro-gashoty.html](http://atamplua.com.ua/index.php/festivali/pro-gashoty.html).
2. *Вуді Аллен* [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://uk.wikiquote.org/wiki>.
3. *Доманська О. А.* Театральна сценічна мова як фактор розвитку сучасних арт-практик : дис... канд. культурології : 26.00.01 / О. А. Доманська ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – К., 2012. – 204 с.
4. *Зуєв С. П.* Сучасний культурний простір та семіотика музичного фестивалю (на матеріалах Харкова) : автореф. дис... канд. миств. / С.П. Зуєв. – Харків, 2007. – 20 с.
5. *Крилаті вислови Конфуція* [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http://supermif.com/ aforizm/af_confuciy.html](http://supermif.com/aforizm/af_confuciy.html).
6. *Літературознавчий словник-довідник* (за ред. Р. Т. Гром'яка, Ю. І. Коваліва, В. І. Теремка). – К. : ВЦ «Академія», 2007. – 752 с.
7. *Меньшиков М. А.* Фестиваль как социокультурный феномен современного театрального процесса: автореф. дис... канд. искусств.: спец. 17.00.01 – «Театральное искусство» / А. М. Меньшиков. – М., 2004. – 253 с.
8. *Офіційний сайт Чернівецького академічного обласного українського музично-драматичного театру ім. О. Кобилянської* [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.dramtheater.cv.ua>.
9. *Паві П.* Словник театру / П. Паві. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2006. – С. 214–221.
10. *Резникова Е. И.* Фестиваль искусств как синтетическое художественное пространство: дис... канд. искусств. / Е. И. Резникова. – СПб., РГБ 0Д.61.07–17/78. – 219 с.
11. *Теорія літератури*: підручн. / За наук. ред. О. Галича. – К. : Либідь, 2012. – С. 366–368.
12. *Чернецька С. Ю.* Фестивалі фольклору в соціокультурних процесах України кінця ХХ – початку ХХІ століття : дис... канд. миств.: 26.00.01 – «Теорія та історія культури» / С. Ю. Чернецька. – К., 2015. – 469 с.
13. *Швед М. Б.* Тенденції розвитку міжнародних фестивалів сучасної музики / М. Швед.– Львів : СПОЛОМ, 2010. – 440 с.

References

1. *Akademiia tvorhosti «AMPLUA»* [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://atamplua.com.ua/index.php/festivali/pro-gashoty.html>.
2. *Vudi Allan* [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <https://uk.wikiquote.org/wiki>.
3. *Domanska O.A.* Teatralna stsenichna mova yak faktor rozvytku suchasnykh art-praktyk : dys. kand. kulturolohii : 26.00.01 / O. A. Domanska ; nauk. kerivnyk N. V. Barna ; Nats ped. Un-t im. M. P. Drahomanova. – K., 2012. – 204 s. ; 29 s.
4. *Zuiev S. P.* Suchasnyi kulturnyi prostir ta semiotyka muzychnoho festyvaliu (na materialakh Kharkova) : avtoreferat dys... kand. mystetstvoznavstva / S.P. Zuiev. – Kharkiv, 2007. – 20 s.
5. *Krylati vyslovy Konfutsiia* [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: [http://supermif.com/ aforizm/af_confuciy.html](http://supermif.com/aforizm/af_confuciy.html).
6. *Literaturoznavchyi slovnyk-dovidnyk* (za redaktsiieiu R. T. Hromiaka, Yu. I. Kovaliva, V. I. Teremka). – K. : VTS «Akademia», 2007 – 752 s.
7. *Menshykov M. A.* Festyval kak sotsyokulturnyi fenomen sovremennoho teatralnoho protsesa: avtoref. Dys...kand. isk.: spets. 17.00.01 teatralnoe iskusstvo / A. M. Menshykov. – M., 2004. – 253 s.
8. *Ofitsiyni sait Chernivetskoho akademichnoho oblasnoho ukrayinskoho muzychno-dramatychnoho teatru im. O. Kobylianskoi* [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <http://www.dramtheater.cv.ua/>
9. *Pavi P.* Slovnyk teatru / P. Pavi. – Lviv : LNU im. I.Franka, 2006. – S. 214–221.

10. *Reznykova E.* Festyval iskusstv kak syntetycheskoe khudozhestvennoe prostranstvo: dys. na zdobuttia nauk. stupenia kand. iskusstvovedeniia / E.Reznykova. – SPb., RHB 0D.61.07-17/78. – 219 s.
11. *Teoriia literatury i pidruchnyk* / Za nauk. Red. O. Halycha. – K. : Lybid, 2012. – S. 366-368.
12. *Chernetska S. Yu.* Festyvali folkloru v sotsiokulturnykh protsesakh Ukrainy kintsia XX – pochatku XXI stolittia : dys...kand. mystetstvovnavstva: 26.00.01 – «Teoria ta istoriia kultury» / S. Yu. Chernetska. – K., 2015. – 469 s.
13. *Shved M. B.* Tendentsii rozvytku mizhnarodnykh festyvaliv suchasnoi muzyky / M. Shved. – Lviv : SPOLOM, 2010. – 440 s.

**КОМЕДИЯ НА УКРАИНСКИХ ТЕАТРАЛЬНЫХ ФЕСТИВАЛЯХ:
ИДЕНТИФИКАЦИЯ ЖАНРА И ОСНОВЫ ЕГО ВОСПРОИЗВЕДЕНИЯ**

Карпаш Оксана Мирославовна, аспирантка,
ГВУЗ «Прикарпатский национальный университет
им. В. Стефаника», м. Ивано-Франковск

Предметом научного рассмотрения является театральное фестивальное движение в Украине, которое выступает фактором развития современного искусства, способствует развитию социальной и коммуникативной культуры. Исследованы истоки и история формирования жанра комедии, пути ее развития и характерные особенности в украинском искусстве.

На примере динамики театрального фестивального движения проанализирована популярность комедийного жанра, рассмотрен региональный фестиваль комедии «Золотые аплодисменты Буковины» (г. Черновцы), исследована история его возникновения, цель, характер проведения, активность участников и тематика спектаклей за годы существования фестиваля.

Ключевые слова: театр, художественное явление, комедийный жанр, театральный фестиваль, фестиваль комедии.

**COMEDY IN UKRAINIAN THEATRICAL FESTIVALS:
IDENTIFICATION OF GENRE AND PRINCIPLES OF ITS REPRODUCTION**

Karpash Oksana, postgraduate, Vasyl Stefanyk
Precarpathian National University, Ivano-Frankivsk

The subject of scientific research of this article is theatrical festival movement in Ukraine, which acts as a progressive factor in the development of contemporary art and promotes social and communicative culture. The article also opens up the origins and history of the formation of comedy genre, ways of its development and characteristics in Ukrainian art. The popularity of comedy genre is analyzed on the example of the dynamics of theatrical festival movement. Moreover, it is examined the regional festival of comedy «Golden applause of Bukovyna» (Chernivtsi). The paper presents the history of festival foundation, its purpose, analysis of the nature of the action, the activity of participants and subjects of performances during the years of existence of the festival.

Key words: theater, art phenomenon, comedy, theater festival, festival of comedy.

UDC 792.03(477)

**COMEDY IN UKRAINIAN THEATRICAL FESTIVALS:
IDENTIFICATION OF GENRE AND PRINCIPLES OF ITS REPRODUCTION**

Karpash Oksana, postgraduate, Vasyl Stefanyk
Precarpathian National University, Ivano-Frankivsk

The aim. The purpose of this article is the specificity and dynamics of one of the oldest genres of theatrical art – comedy on Ukrainian theatrical festivals of Independence period.

Research methologi. It was used the next methods of research for achiving the aim of the article and solving the problems: theoretical, descriptive, theoretical analysis, synthesis, historical, chronological and empirical: observation, interview.

Results. The article contains the results of generalization of functioning of comedy genre on Ukrainian theatrical festivals, their content and dynamics.

Novelty. The article presents the the first attempt to generalize the dynamics of functioning of comedy genre on Ukrainian theatrical festivals of the last decades.

The practical significance. The research will improve the development process of new scientific and objective approaches to solving urgent problems of festival life in Ukraine.

Key words: theater, art phenomenon, comedy, theater festival, festival of comedy.

Надійшла до редакції 3.11.2016 р.